

FRÅGOR OCH SVAR OM JESUS FÖDELSE

taget från www.alltombibeln.se/bibelfragan

Fråga: Vilket år föddes Kristus? Föddes inte han år noll?

Svar: Nej, det gjorde han inte. Det finns faktiskt inte ens något år 0, utan bara år efter respektive före Jesu födelse.

Hela vår tideräkning, "f Kr" och "e Kr", har sitt ursprung i att medeltidsmunken Dionysius Exiguus fick i uppdrag att räkna ut när Jesus föddes och sedan skulle man kalla det år som följde för år 1, d.v.s. "det första året efter Kristi födelse". (Dessförinnan hade man inte alls haft någon liknande "universell" tideräkning, utan man hade angett tiden för olika händelser efter varierande riktmärken, som till exempel "det tjugonde året efter kejsaren XX makttillträde", "år 76 efter en stads grundläggande" osv.)

Exiguus kom fram till att Jesus föddes år 753 efter Roms grundande, och man beslutade följaktligen att använda detta som utgångspunkt för den nya tideräkningen. Alla år därefter skulle sedan kallas "det första året efter Kristi födelse" (d.v.s. år 1 e.Kr.), "det andra året efter Jesu födelse" (d.v.s. år 2 e.Kr.) etc.

I dag är vi ganska säkra på att Jesus föddes några år tidigare än Exiguus trodde. Enligt de nytestamentliga evangeliernas beskrivningar av händelserna kring Jesu födelse ägde den rum:

- a) under kejsar Augustus regeringstid
- b) när Quirinius var styresman (grek *hegemon*) i Syrien
- c) när Herodes den store var kung i Judéen
- d) i samband med en skattskrivning som beskrivs som "den första"

De kända tidsuppgifter vi har att tillgå är då följande:

- a) Augustus regeringstid sträckte sig från år 27 f Kr till hans död år 14 e Kr.
- b) Quirinius var den romerske kejsarens särskilda sändebud i Syrien under åren 12 f Kr till 16 e Kr och innehade en styrande befattning i området vid två tillfällen - först över den syriska provinsen Cilicien under åren kring Herodes död (somliga lexikon uppger att han även tillfälligt ersatte eller efterträdde Quintilius Varus, vars tid som ståthållare över Syrien anses ha slutat omkring år 4 f Kr), och sedan över hela Syrien åren 6-9 e Kr då han efterträdde Volusius Saturninus som ståthållare.
- c) Kung Herodes dog, enligt den judiske historikern Josefos, precis före påsken "37 år efter det att han kröntes till konung av romarna". Herodes regeringstid började år 40 f Kr, vilket skulle innebära att han dog år 3 f Kr. Josefos nämner emellertid också att Herodes dog strax efter en månförmörkelse, och den enda månförmörkelse under den aktuella tidsperioden ägde rum i mars år 4 f Kr, varför det året är troligare.
- d) Påbudet om den första skattskrivningen utgick enligt 500-talshistorikern Johannes Malalas i juli år 5 f Kr. (Den andra, som Lukas nämner i Apostlagärningarna, ägde rum år 7 e Kr.)

Lägger man samman de här olika uppgifterna, så kommer man följaktligen - även om datumen är osäkra - fram till att Jesus sannolikt föddes någon gång mellan våren år 5 f Kr och våren år 4 f Kr, d.v.s. efter det att Quirinius tillträtt som styresman i Syrien (Cilicien) och innan Herodes dog. Det är helt enkelt den enda tidsperiod som är förenlig med alla bibelns uppgifter.

Eftersom vi sedan vet att fåren var ute vid den tid då Jesus föddes (och herdarna brukade ta in sina får för vintern omkring den 15 oktober), liksom att en skattskrivning lämpligen borde ha genomförts i samband med en större högtid (exempelvis lövhyddohögtiden), då människor var i rörelse och många begav sig till Jerusalem, så hamnar vi någonstans på sensommaren/hösten som den mest tänkbara tidpunkten för Jesu födelse. Det stämmer också med vad vi vet om tiden för Jesu syssling Johannes Döparens födelse. (Johannes var ett halvt år äldre än Jesus.)

Det innebär följaktligen att Jesus förmodligen var ungefär fyra år den dag som 500-talsmunken Dionysius Exiguus satte som utgångspunkt för vår tideräkning.

Fråga: Om man nu vet att Jesus inte föddes den 25 dec, varför fortsätter då kyrkan med att envisas predika det budskapet?

Svar: Det gör man inte. Det finns ingen kyrka som predikar att Jesus föddes den 25 december. Däremot firar man hans födelse den 25 december. OBS - man firar inte hans födelsedag, utan hans födelse, d.v.s. att han föddes.

Att det en gång i tiden blev just den 25 december berodde på den romerske kejsaren Konstantin. Han var ursprungligen soldyrkare och dessa firade solgudens födelse vid vintersolståndet den 25 december då solen "föddes" igen och dagarna började bli ljusare igen. (Veckan innan firade romarna sedan gammalt en midvinterhelg för att hylla åkerbrukets gud, Saturnus.) När Konstantin i stället anslöt sig till kristendomen (huruvida han verkligen blev kristen är en helt annan fråga...) såg han till att den här solhögtiden "kristnades", d.v.s. att man den dagen i stället firade att Jesus fötts.

Sett ur Konstantins och kyrkans synvinkel var det en praktisk lösning. Eftersom Konstantin och hans efterträdare såg till att göra kristendomen till "statsreligion" (precis som den sedermera blev även i Sverige), vilket innebar att alla i riket måste vara anslutna till kyrkan vare sig de var kristna eller inte (och de allra flesta var ju naturligtvis inte kristna), slapp man protester från tidigare soldyrkare och folk som var vana att fira saturnaliefesten genom att man lät folk fortsätta att fira vid samma tid, men lade in en ny innebörd i firandet, nämligen Jesu födelse.

Fråga: Vad innebar skattskrivningen och varför måste Josef och Maria fara till Betlehem?

Svar: Rom tog ut skatt av alla folk som man underkuvat. Det ena var en pålaga som drabbade varor och egendom - mark, fruktträd, grönsaker, vingårdar boskap etc. Det andra var en direkt skatt som åvilade alla vuxna män. För att kunna ta ut den skatten (liksom för att kunna ta ut män till militärtjänstgöring) genomfördes återkommande folkräkningar och mantalsskrivningar, i bibeln kallade skattskrivningar. Det handlade helt enkelt om att man gjorde en omsorgsfull registrering av landets invånare och deras egendom, som sedan utgjorde underlag för taxeringen.

Den skattskrivning, som genomfördes då Jesus föddes, var enligt Lukas den **första** som gjordes då Publius Sulpicius Quirinius var ståthållare över Syrien. Den andra skattskrivningen under Quirinius tid som ståthållare genomfördes enligt den judisk-romerske historikern Josefus tio år senare, år 6 e Kr. (Det är den skattskrivning som Lukas omnämner i Apg. 5:37.)

De här registreringarna genomfördes på de platser där familjen och släkten hörde hemma. I Josefs fall var det Betlehem. Maria, som ju var från Nasaret och hade sitt föräldrahem där, hade egentligen inte behövt följa med. Det skulle ha räckt att Josef uppgett hennes namn.

